

РЕШЕНИЕ

№ 39534

гр. София, 13.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXVIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 18.09.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Деница Митрова

ЧЛЕНОВЕ: Атанас Николов
Вената Кабурова

при участието на секретаря Стаменка Симеонова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **7157** по описа за **2026** година докладвано от съдия Атанас Николов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от АПК, вр. чл. 63в от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на изпълнителния директор на Агенция за качеството на социалните услуги (АКСУ), чрез гл. юрк. С. Д. срещу Решение № 1303/15.04.2026 г. на СРС, по анд. № 2664/2026 г., НО, 12 с-в, с което е отменено Наказателно постановление (НП) № НП-КД-25/03.11.2025 г., издадено от изпълнителния директор на АКСУ, с което на „Ханея“ ЕООД за нарушение на чл. 95, ал. 1 от Закона за социалните услуги (ЗСУ), на дружеството е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 6000 лева, на основание чл. 170 от С.з.

В жалбата са изложени съображения за неправилност на решението на СРС, поради нарушение на материалния закон и допуснати съществени нарушения на процесуалните правила - касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК. Изложени са съображения, че районният съд неправилно е приел, че дружеството не е субект на административнонаказателната отговорност по чл. 170 от ЗСУ. Твърди, че понятието „орган на управление на социална услуга“ не следва да се тълкува изолирано от общите принципи на управление на юридическите лица и от разпоредбите на ЗСУ, уреждащи организацията и отговорността за предоставянето на социалните услуги. Сочи, че доставчикът на социална услуга организира, контролира и отговаря за нейното предоставяне и осъществява дейността си чрез своя управителен орган, поради което попада в кръга на субектите по санкционната разпоредба. Твърди, че при издаване на АУАН и НП са спазени изискванията на чл. 42 и чл. 57 от ЗАНН, като нарушението и обстоятелствата, при които

е извършено, са ясно описани и правото на защита на наказаното лице не е ограничено. Излага доводи, че с едно деяние са засегнати няколко лица, поради което е налице едно административно нарушение, а не седем отделни нарушения. Искането до съда е за отмяна на решението на СРС и потвърждаване на НП. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание касаторът, не изпраща процесуален представител. Постъпила е молба от 09.09.2026 г., в която са развити съображения за основателност на касационната жалба. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, като счита същото, че следва да бъде намалено в предвидения от закона минимум, поради липса на фактическа и правна сложност.

Ответникът по касационната жалба, чрез адв. Д., оспорва касационната жалба и поддържа изложеното в отговора по нея, като моли обжалваното решение да бъде оставено в сила. Сочи, че дружеството не може да носи административнонаказателна отговорност по чл. 170 от ЗСУ, тъй като същото е доставчик на социалната услуга „Резидентна грижа“, а не орган на управление на социална услуга. Претендира присъждане на разносните пред касационната инстанция. СГП изразява становище за основателност на жалбата и моли същата да бъде уважена.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира следното:

Касационната жалба се явява допустима, като подадена в срок и от надлежна страна.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

В процесното решение СРС правилно е установил фактическата обстановка въз основа и след анализ на събраните по делото писмени и гласни доказателства. Установил е, че на 05.09.2025 г. служители на АКСУ извършили проверка в обект, находящ се в [населено място], [улица], в който „Ханея“ ЕООД предоставяло социална услуга „Резидентна грижа“ с целева група „Пълнолетни лица с психични разстройства“. При проверката било констатирано, че в обекта са настанени седем пълнолетни недееспособни лица, поставени под пълно запрещение, без решение на районен съд. За констатациите бил съставен протокол от 05.09.2025 г., а въз основа на резултатите от проверката на 13.10.2025 г. бил съставен АУАН № АҚД-54/13.10.2025 г. Нарушението било квалифицирано по чл. 95, ал. 1 от ЗСУ. Въз основа на АУАН било издадено НП № НП-ҚД-25/03.11.2025 г., с което на дружеството на основание чл. 170 от ЗСУ е наложена имуществена санкция в размер на 6000 лева.

От правна страна съдът е приел, че АУАН и НП са издадени от компетентни органи, но е намерил, че неправилно е определен субектът на административнонаказателната отговорност. Приел е също, че при описаните в НП факти са осъществени седем отделни нарушения на чл. 95, ал. 1 от ЗСУ, извършени в периода 2022 г. - 2025 г. Посочил е, че санкционната разпоредба на чл. 170 от ЗСУ предвижда отговорност за „орган на управление на социална услуга“, докато дружеството-жалбоподател има качеството на частен доставчик на социална услуга. Законът не съдържа легална дефиниция на понятието „орган на управление на социална услуга“, поради което дружеството не е надлежен субект на административнонаказателна отговорност и е отменил НП.

Съгласно чл. 218, ал. 1 АПК вр. чл. 63в ЗАНН предмет на касационна проверка са само посочените в жалбата пороци на решението на СРС.

Съдът в случая не констатира извършени нарушения, касаещи валидността и допустимостта на оспорваното решение, за които следи служебно.

Настоящата инстанция споделя направените от въззивния съд правни изводи относно неправилното определяне на субекта на административнонаказателната отговорност.

Спорният въпрос в конкретния случай е дали „Ханея“ ЕООД, в качеството си на доставчик

на социална услуга „Резидентна грижа“, може да бъде определено и като „орган на управление на социална услуга“ по смисъла на приложимата към процесния период редакция на чл. 170 от ЗСУ и съответно да носи административнонаказателна отговорност на това основание.

Според разпоредбата на чл. 95, ал. 1 от ЗСУ настаняването в социална услуга за резидентна грижа на пълнолетни лица, поставени под пълно запрещение, се извършва от районния съд по настоящия адрес на лицето.

Съгласно приложимата към процесния период редакция на чл. 170 от ЗСУ, на орган на управление на социална услуга, който не изпълни задължение по този закон и нормативните актове, приети в изпълнение на този закон, се налага глоба от 3000 до 5000 лева или имуществена санкция от 5000 до 7000 лева - при първо нарушение, и глоба от 5000 до 7000 лева или имуществена санкция от 7000 до 10 000 лева - при повторно нарушение, ако деянието не съставлява престъпление.

Наложената с процесното НП имуществена санкция в размер на 6000 лева попада в установения от закона размер за първо нарушение. Следователно несъответствие между размера на наложената санкция и предвидения към релевантния момент санкционен диапазон не е налице. Това обаче не променя обстоятелството, че административнонаказателната отговорност не е ангажирана спрямо надлежен субект. Основен принцип в административнонаказателното производство е законоустановеността на административните нарушения и наказанията. Субектът на административнонаказателната отговорност следва да е определен от закона и не може да бъде извеждан чрез разширително тълкуване на санкционна разпоредба или чрез приравняване на различни правни понятия. Обстоятелството, че доставчикът организира предоставянето на социалната услуга и носи определени от закона задължения във връзка с нейното качество и функциониране, не обосновава само по себе си извод, че той е идентичен с „орган на управление на социална услуга“.

В този смисъл следва да се съобрази и систематичното място на относимите разпоредби на ЗСУ. Съгласно чл. 18, ал. 1 от закона организацията на предоставянето на социалните услуги се определя от доставчика на услугата в съответствие със стандартите за качество. От възлагането на тази организационна функция обаче не следва идентичност между доставчика и органа на управление на социалната услуга. В чл. 111, т. 3 от ЗСУ законодателят самостоятелно посочва доставчика на услугата, лицата, които управляват, и служителите, които осъществяват дейността по предоставянето на услугите. Това разграничение не позволява качеството на субект по чл. 170 от ЗСУ да бъде извеждано единствено от задълженията на доставчика по организацията и качеството на услугата.

Направеният извод намира опора и в доказателствата по конкретната административнонаказателна преписка. Видно от протокола от извършената проверка „Ханея“ ЕООД е посочено като частен доставчик на социалната услуга „Резидентна грижа“, а А. Д. - като управител по пълномощие на същата социална услуга. Следователно и в съставените от контролния орган документи е проведено разграничение между юридическото лице - доставчик и лицето, осъществяващо управлението на конкретната социална услуга. При това положение не може да се приеме, че само по силата на качеството му на доставчик дружеството представлява и „орган на управление на социална услуга“ по смисъла на приложимата редакция на чл. 170 от ЗСУ.

Неоснователни са доводите на касатора, че качеството на доставчик и възложените му по закон функции обуславят приложимостта на санкционната норма спрямо самото дружество. Управлението на юридическото лице и управлението на конкретната социална услуга не са тъждествени понятия, а административнонаказателната отговорност не може да бъде обоснована

чрез разширително тълкуване във вреда на санкционираното лице.

Не може да доведе до различен извод и последвалото изменение на чл. 170 от ЗСУ. Съгласно чл. 3, ал. 1 от ЗАНН за всяко административно нарушение се прилага нормативният акт, който е бил в сила по време на извършването му, а когато до влизане в сила на наказателното постановление последват различни нормативни разпоредби, се прилага онази от тях, която е по-благоприятна за нарушителя.

Със ЗИД на ЗСУ, обнародван в ДВ, бр. 115 от 30.12.2025 г., в чл. 170 думите „социална услуга“ са заменени с „доставчик на социална или интегрирана междусекторна услуга“, като едновременно с това размерът на имуществената санкция е увеличен от 5000 - 7000 лева на 8000 - 12 000 лева. За това изменение не е предвиден специален срок за влизане в сила, поради което съгласно чл. 5, ал. 5 от Конституцията същото е в сила от 03.01.2026 г. Последващата редакция не е по-благоприятна по отношение на санкцията и не може да обоснове разширяване със задна дата на кръга на субектите на административнонаказателната отговорност. Районният съд правилно е посочил редакцията на разпоредбата, приложима към процесния период, съгласно която субект на отговорността е „орган на управление на социална услуга“.

При това положение правилен е изводът на СРС, че „Ханея“ ЕООД, в качеството му на частен доставчик на социалната услуга, не може само на това основание да бъде приравнено на „орган на управление на социална услуга“ и да бъде санкционирано на основание чл. 170 от ЗСУ.

По изложените съображения законосъобразно районният съд е отменил наказателното постановление.

При този извод обсъждането на останалите доводи в касационната жалба относно датата на нарушението, броя на извършените нарушения и съответствието на АУАН и НП с изискванията на чл. 42 и чл. 57 от ЗАНН не би могло да доведе до различен краен резултат.

По разноските:

При този изход на спора на ответника се дължат разноски. Същите са своевременно поискани, като по делото е представен договор за правна защита и съдействие, удостоверяващ заплатено в брой адвокатско възнаграждение в размер на 650 евро на л. 19. По направеното с писмена молба от 14.09.2026 г. на /л. 21/ от процесуалния представител на касатора възражение за прекомерност, настоящият касационен състав намира следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 63д, ал. 2 ЗАНН, във вр. с чл. 36, ал. 3 от Закона за адвокатурата, съдът следва да отчете фактическата и правна сложност на делото, материалния интерес и обема на предоставената правна защита. В случая процесуалният представител на ответника е депозирал писмен отговор на касационната жалба и е участвал в съдебното заседание. Предвид характера на спора, материалния интерес от 6000 лв./3067,75 евро и извършените процесуални действия, касационният състав на АССГ намира, че претендираното възнаграждение не е прекомерно. Поради това на „Ханея“ ЕООД следва да бъдат присъдени разноски за адвокатско възнаграждение за касационната инстанция в размер на 650 евро.

По така изложените съображения решението на СРС се явява правилно и законосъобразно постановено, поради което следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК вр. чл. 63в ЗАНН, Административен съд София - град, XXVIII КС

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 1303/15.04.2026 г. по анд. № 2664/2026 г., по описа на СРС,

НО, 12 с-в, с което е отменено НП № НП-КД-25/03.11.2025 г., издадено от изпълнителния директор на АКСУ.

ОСЪЖДА АКСУ да заплати на „Ханея“ ЕООД сумата от 650 евро, представляваща разноси за адвокатско възнаграждение пред касационната инстанция.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.